

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. : **PE2098**

[Total No. of Pages : 2

[6562]-210**Second Year LL.M.****301 : LAW AND SOCIAL TRANSFORMATION IN INDIA
(2014 Pattern) (Semester - III) (Credit System)***Time : 3 Hours]**[Max. Marks : 50**Instructions to the candidates:*

- 1) *Question No 6 is Compulsory.*
- 2) *Attempt any three out of the remaining questions.*
- 3) *Question No. 6 carries 14 Marks, and all other questions carry 12 marks each.*

- Q1)** Distinguish between Social Change and Social Transformation. Discuss causes of social transformation.
- Q2)** Define Ableism and discuss how protection of persons with Disability 2016, Act counter ableism.
- Q3)** Discuss the Inter relationship between Democratic State Action and Social Transformation.
- Q4)** Describe the reasons for denial of access to justice to the poor and the vulnerable. Evaluate Public Interest Litigation as a tool to facilitate access to justice.
- Q5)** Discuss how secularism is a solution to the problems of religious conflicts in India.
- Q6)** Write short notes on any Two:
 - a) Uniform Civil Code.
 - b) Limitations on law to bring about social transformation.
 - c) Change of Heart Theory by Gandhiji
 - d) Role of law Commission in social transformation

**P.T.O.**

Total No. of Questions : 6]

PE2098

[6562]-210

Second Year LL.M.

301 : LAW AND SOCIAL TRANSFORMATION IN INDIA
(2014 Pattern) (Semester - III) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

[एकूण गुण : 50]

वेळ : 3 तास/

- सूचना :- 1) प्रश्न क्रमांक 6 अनिवार्य आहे आणि उर्वरित पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
2) प्रश्न क्रमांक 6 ला 14 गुण असून इतर सर्व प्रश्नांना प्रत्येकी 12 गुण आहेत.

प्र.1) सामाजिक बदल आणि सामाजिक परिवर्तन यांमधील फरक ओळखा. सामाजिक परिवर्तनाच्या कारणांची चर्चा करा.

प्र.2) सक्षमतेची व्याख्या करा. तसेच अपंग व्यक्तींचे संरक्षण अधिनियम, 2016 सक्षमतेचा प्रतिकार कसा करतो यावर चर्चा करा?

प्र.3) लोकशाही राज्य कृती आणि सामाजिक परिवर्तन यांच्यातील आंतरसंबंधांवर चर्चा करा.

प्र.4) गरीब आणि दुर्बलांना न्याय मिळण्यापासून वंचित राहण्याची कारणे सांगा. न्याय मिळण्यासाठी एक साधन म्हणून जनहित याचिकेचे मूल्यमापन करा.

प्र.5) भारतातील धार्मिक संघर्षांच्या समस्येवर धर्मनिरपेक्षता हा कसा उपाय आहे यावर चर्चा करा.

प्र.6) कुठल्याही दोनवर थोडक्यात उत्तरे लिहा.

- समान नागरी कायद्यामुळे लैंगिक अन्याय दूर होईल.
- सामाजिक परिवर्तन घडवून आणण्यासाठी कायद्यावर मर्यादा.
- गांधीजींचा चेंज ऑफ हार्ट सिद्धांत (Change of Heart Theory by Gandhiji)
- सामाजिक परिवर्तनात विधी आयोगाची भूमिका

①①①①

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

PE2099

[Total No. of Pages : 2

[6562]-211

S.Y. LL.M.

**302 : LAW, SCIENCE AND TECHNOLOGY
(2014 Pattern) (Semester - III) (Credit System)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Question No. 6 is compulsory.*
- 2) *Out of the remaining questions, answer any three questions.*
- 3) *Question No. 6 carries 14 marks and all other questions carry 12 marks each.*

Q1) Explain the concept of sustainable and equitable development in the context of developments in Science and Technology.

Q2) Discuss the need for legal control of Science and Technology.

Q3) Explain the law relating to privacy with the help of legal provisions and decided cases in the backdrop of developments in Science and Technology.

Q4) Explain with the help of judicial decisions how technology has enhanced and improved access to justice?

Q5) Discuss the legal control of nuclear technology at the national and international level.

Q6) Write notes on (any two)

- a) Significance of Forensic Science in Criminal Matters
- b) Debatable issues in biotechnological innovations
- c) Use of science and technology in legal proceedings
- d) Regulatory requirements for clinical trials



P.T.O.

Total No. of Questions : 6]

PE2099

[6562]-211

S.Y. LL.M.

302 : LAW, SCIENCE AND TECHNOLOGY
(2014 Pattern) (Semester - III) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) प्रश्न क्रमांक 6 अनिवार्य आहे.
2) उरलेल्या प्रश्नांपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या.
3) प्रश्न क्रमांक 6 साठी 14 गुण आहेत आणि इतर सर्व प्रश्नांना प्रत्येकी 12 गुण आहेत.

प्र.1) विज्ञान आणि तंत्रज्ञानातील विकासाच्या संदर्भात शाश्वत आणि न्याय्य विकासाची संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र.2) विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाच्या कायदेशीर नियंत्रणाच्या गरजेची चर्चा करा.

प्र.3) विज्ञान आणि तंत्रज्ञानातील विकासाच्या पार्श्वभूमीवर कायदेशीर तरतुदी आणि निर्णय झालेल्या प्रकरणांच्या मदतीने गोपनीयतेची संबंधित कायद्याचे स्पष्टीकरण करा.

प्र.4) न्यायिक निर्णयांच्या मदतीने न्यायाच्या आवाकाची कार्यक्षमता वाढविण्यात आणि सुधारणा घडविण्यात तंत्रज्ञानाची कशी मदत होते ते स्पष्ट करा.

प्र.5) राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर अणु तंत्रज्ञानाच्या कायदेशीर नियंत्रणावर चर्चा करा.

प्र.6) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

- फौजदारी प्रकरणांमध्ये न्यायवैद्यक शास्त्राचे महत्त्व
- जैवतंत्रज्ञानाच्या शोधांमध्ये वादग्रस्त मुद्दे
- कायदेशीर कार्यवाहीमध्ये विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाचा वापर
- क्लिनिकल चाचण्यांसाठी नियामक आवश्यकता

① ① ① ①

Total No. of Questions : 6]

PE-2100

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

[6562]-212

S.Y. LL.M.

INTERNATIONAL LAW

**303 : Private International Law (Specialization)
(2014 Pattern) (Credit System) (Semester - III)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Question No. 1 is compulsory, it carries 14 marks.*
- 2) *Answer any three questions out of the remaining, each carries 12 marks.*

Q1) Write notes on any two of the following :

- a) Proof of Foreign Law and Exclusion of Foreign Law
- b) Incidental questions
- c) Classification of Private International Law
- d) Stay of Suits—forum of Selection and Arbitration

Q2) Explain briefly the concepts of Domicile, Nationality and Residence under Private International Law with suitable illustrations.

Q3) 'Private International law is that part of law which comes into operation whenever the court is faced with a claim that contains a foreign element'. In the light of the above statement, explain the significance of Private International Law.

Q4) 'In England, there is immunity from suits, but in different matters theory of absolute immunity, restricted immunity and provisions of State Immunity Act, 1978 are applicable.' Elaborate with the help of appropriate illustrations.

Q5) Explain Jurisdiction in Personam and Jurisdiction in Rem. Also elucidate the limitation on jurisdiction.

Q6) 'Characterization is one of the most complicated stages of Private International Law.' Highlight the statement with the help of various process of characterization in practice.



P.T.O.

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

PE-2101

[6562]-213

S.Y. L.L.M.

CONSUMER LAW

304 : Cluster - II (Business Law) (Specialisation)
(2014 Pattern) (Credit System) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) Question No. 1 is compulsory. It carries 14 marks.
- 2) Out of remaining, attempt any three. It carries 12 marks each.

Q1) Write detailed notes on (any two):

- a) Unfair Trade Practices
- b) Deficiency in Insurance services
- c) Constitution of National Commission

Q2) Explain the historical development of consumer protection law in India with the help of landmark cases.

Q3) Define 'consumer'. Explain the mechanism for the enforcement of consumer rights under the Consumer Protection Act, 2019.

Q4) Explain the deficiency in services in the banking and financial sector in the light of consumer rights in India.

Q5) Elucidate the salient features of the Consumer Protection Act, 2019.

Q6) Discuss the conflict between the Consumer Protection Act and the other enactments with the help of relevant provisions.



P.T.O.